

יום עיון למוסדות בנושא: עבודת הוועדות העליונות למינוי פרופסורים

ה' טבת תשפ"א, 20 בדצמבר 2020

- 1. עדכונים**
- 2. תיאום ציפיות**
- 3. שאלות ותשובות**

11:00-11:15 דברי פתיחה

פרופ' אדו פרלמן - סגן יו"ר המל"ג

11:15-11:45 עבודת הוועדות העליונות של המל"ג

פרופ' חיים טייטלבוים - יו"ר פורום יושבי ראש הוועדות העליונות למינוי פרופסורים

11:45-12:30 סקירת ההנחיות המעודכנות להגשת תיקים למינוי פרופסורים

האגף האקדמי, מל"ג

12:30-12:45 דגשים מנקודת המבט של יו"ר וועדה עליונה

פרופ' דני לויתן - יו"ר הוועדה העליונה למינוי פרופסורים במדעי הטבע, ההנדסה והבריאות

12:45-13:30 שאלות ותשובות

נתונים וסטטיסטיקה

חמש הוועדות העליונות הקודמות למינוי פרופסורים 2014-2020

+ועדה עליונה למסלול המקצועי

• ועדה עליונה למדעי הרוח והאמנויות

• ועדה עליונה לחינוך והוראה

• ועדה עליונה למדעי החברה, ניהול ומשפטים

• ועדה עליונה למדעים מדוייקים, הנדסה וטכנולוגיה

• ועדה עליונה למדעי החיים, רפואה ובריאות

סטטיסטיקה - 2014 - 2017

אחר	לא אושרו	אושרו	סה"כ תיקים	התחום
8	7	23	38	חינוך והוראה
4	17	33	54	מדעי החברה
1	1	11	13	מדעי החיים
	7	45	64	מדעי הרוח
3	11	26	40	מדוייקים
2	43	138	209	סך הכל
8	14	52	74	נשים

2/3 אושרו

1/3 נשים

סטטיסטיקה - 2018 - 2020

התחום	סה"כ תיקים	אושרו	לא אושרו	אחר
חינוך והוראה	39	33	2	4
מדעי החברה	57	47	5	5
מדעי החיים	20	15	1	4
מדעי הרוח	44	39	3	
מדוייקים	41	25	6	
סך הכל	201	159	27	
נשים	90	69	12	9

80% אושרו

45% נשים

ארבע הוועדות העליונות החדשות למינוי פרופסורים

- ועדה עליונה לתחומי החינוך, הרוח והאמנויות
- ועדה עליונה למדעי החברה, ניהול ומשפטים
- ועדה עליונה למדעי הטבע, ההנדסה והבריאות
- ועדה עליונה למסלול המקצועי - Professor of Practice

הרכב הוועדות החדשות

- כל ועדה מונה 10 – 12 חברים
 - פרופ' מן המניין, בעלי מעמד ומוניטין אקדמיים;
 - מילאו בעבר תפקיד ניהולי אקדמי;
 - התחשבות בגיוון מוסדי, איזון דיסציפלינרי וייצוג מגדרי ומגזרי.
 - יו"ר הוועדה – לשעבר דיקן/ רקטור / נשיא
- עקרון הפירמידה ההפוכה – ועדה עליונה
- ייצוג הולך וגדל של אנשי מכללות

הוועדה העליונה למדעי החברה, ניהול ומשפטים

חבר הוועדה	מוסד	תחום
פרופ' מרים פאוסט - יו"ר	אוניברסיטת בר אילן	פסיכולוגיה
פרופ' נאוה חרובי	המכללה האקדמית נתניה	כלכלה
פרופ' עמיקם נחמני	אוניברסיטת בר אילן	מדעי המדינה
פרופ' פרנסס רדאי	המכללה למנהל	משפטים
פרופ' גד ברזילי	אוניברסיטת חיפה	משפטים ומדע המדינה
פרופ' אורנה צ'שינסקי	המכללה האקדמית עמק זרעאל	מדעי ההתנהגות
פרופ' אורנה בראון-אפל	אוניברסיטת חיפה	בריאות הציבור
פרופ' יוליה מירסקי	אוניברסיטת בן גוריון	עבודה סוציאלית
פרופ' גבי ויימן	המרכז הבינתחומי בהרצליה	תקשורת
פרופ' יוסף דויטש	המכללה האקדמית אשקלון	כלכלה
פרופ' עדה זוהר	המכללה האקדמית רופין	פסיכולוגיה קלינית

הוועדה העליונה בתחומי החינוך, הרוח והאמנויות

חבר הוועדה	מוסד	תחום
פרופ' יהודה פרידלנדר – יו"ר	אוניברסיטת בר אילן	ספרות
פרופ' עירית קופפרברג	מכללת לוינסקי לחינוך	חקר השיח
פרופ' אביגדור שנאן	האוניברסיטה העברית	ספרות האגדה והמדרש
פרופ' יצחק רייטר	המכללה האקדמית אשקלון	לימודי המזה"ת
פרופ' גבי גולדשמידט	הטכניון	עיצוב
פרופ' ירום ורדימון	מכללת שנקר	עיצוב גרפי
פרופ' עודד זהבי	אוניברסיטת חיפה	מוסיקה
פרופ' דן אוריין	המכללה האקדמית גליל מערבי	תיאטרון
פרופ' איבי קדרון	המרכז האקדמי לב	הוראת מתמטיקה
פרופ' יואל וולטרס	המכללה האקדמית לחינוך תלפיות	בלשנות אנגלית
פרופ' לאה מקובצקי	אוניברסיטת אריאל	היסטוריה ומורשת ישראל
פרופ' אברהם טאהא	אוניברסיטת חיפה	שפה וספרות ערבית

הוועדה העליונה למדעי הטבע, ההנדסה והבריאות

חבר הוועדה	מוסד	תחום
פרופ' דני לויתן	אוניברסיטת תל אביב	מתמטיקה
פרופ' אליק הוניגמן	המכללה האקדמית הדסה	ביולוגיה מולקולרית
פרופ' ברוך מינקה	האוניברסיטה העברית	רפואה, פיזיולוגיה
פרופ' רחל אמיר	המכללה האקדמית תל חי	ביוטכנולוגיה
פרופ' עדנה שכטמן	אוניברסיטת בן גוריון	הנדסת תעשייה וניהול
פרופ' מנחם שטיינר	המרכז האקדמי לב	מתמטיקה
פרופ' יהודית גל-עזר	האוניברסיטה הפתוחה	מדעי המחשב
פרופ' אהוד היימן	אוניברסיטת תל אביב	הנדסת חשמל
פרופ' ליאוניד אוסטר	המכללה האקדמית ע"ש סמי שמעון	פיזיקה
פרופ' דגנית דנינו	הטכניון	הנדסת ביוטכנולוגיה ומזון
פרופ' יורי ריבקוב	אוניברסיטת אריאל	הנדסה אזרחית
פרופ' תמי תמיר	המרכז הבינתחומי בהרצליה	מדעי המחשב

הוועדה העליונה למסלול המקצועי

תחום	מוסד	חבר הוועדה
פסיכולוגיה	המכללה למנהל	פרופ' שמואל (מולי) אליס
כימיה, חקחות	האוניברסיטה העברית	פרופ' אבי דומב
ניהול והנדסת מערכות מידע	אוניברסיטת בן גוריון	פרופ' פרץ שובל
כימיה	אוניברסיטת אריאל	פרופ' דן מאירשטיין
מדעי המחשב	אוניברסיטת בן גוריון	פרופ' ג'יהאד אל-סאנא
פסיכולוגיה והתפתחות הילד	אוניברסיטת חיפה	פרופ' אבי שגיא-שורץ
פסיכולוגיה וחינוך, דרמה-תרפיה	המכללה האקדמית תל חי	פרופ' (מקצועי) מולי להד
כלכלת תחבורה וכלכלה עירונית	המכללה האקדמית כנרת	פרופ' (מקצועי) חיים אבירם
עבודה סוציאלית וחינוך	אוניברסיטת בן גוריון	פרופ' לאה קסן
הוראה ולמידה	האוניברסיטה הפתוחה	פרופ' שרה גורי-רוזנבליט
מנהל מדיניות החינוך	האוניברסיטה העברית	פרופ' אדם ניר
משפטים	המכללה האקדמית צפת	פרופ' גדעון ליבזון

רכזות הוועדות

מדעי החברה, ניהול ומשפטים – שרון הרדון

חינוך, רוח ואמנויות – דבורה קליין ואפרת שגיא

מדעי טבע, ההנדסה והבריאות – אפרת צדקה ואפי ציוני

המסלול המקצועי – מעיין גורמס-כהן

ריכוז הוועדות

לכל ועדה רכזת מטעם המל"ג שתפקידה:

- ▶ קיום קשר רציף מול המוסדות והוועדה;
- ▶ בדיקת שלמות הבקשה – התיק ע"פ התקנון וההנחיות לבקשה;
- ▶ תכנון ישיבות, וקביעת סדר היום (בשיתוף עם היו"ר);
- ▶ העלאת סוגיות עקרוניות לפורום יושבי ראש הוועדות העליונות.

פורום יושבי ראש הוועדות העליונות למינוי פרופסורים

- הפורום מתכנס שלוש-ארבע פעמים בשנה בכדי לדון בנושאים הרלבנטיים למינוי פרופסורים ולעבודת הוועדות העליונות, כגון:

- סוגיות העולות בוועדות העליונות למינוי פרופסורים.

- בחינת דיווחי המוסדות המורשים להעניק פרופסור חבר באופן עצמאי

ובדיקת בקשות חדשות בנדון.

- בחינת שינויים מבוקשים בתקנון למינוי פרופסורים.

- עדכון הרכבי הוועדות העליונות למינוי פרופסורים.

בפני הפורום מוצגים מעת לעת נתונים על פעילות הוועדות העליונות לרבות עיבודים סטטיסטיים בכל הנוגע לבקשות ולהחלטות הוועדות בחתכים של: תחום, מוסד, מגדר, תואר מבוקש ועוד.

יו"ר הפורום - פרופ' חיים טייטלבאום - חבר מל"ג

רכזת הפורום - אפרת שגיא

איך עובדות הוועדות ?

התיק = המועמד

- הליך אקדמי פנימי מלא – במוסד.
- **התיק השלם** – לאישור הועדה. דיון אחד.
- תפקיד הועדה – בדיקת תקינות ההליך, בדיקת איכותו האקדמית של המועמד.
- הדיון – בנוכחות נציגי המוסד ! (ללא זכות הצבעה).
- הצבעה חשאית – בעד או נגד בלבד ! רוב רגיל.
- סיכום הדיון – היגדים חיוביים ושלייליים.

סדרי עבודת הוועדות

- הוועדות יקיימו אחת לחודשיים לפחות ישיבה לדיון בתיקים.
- חומר נשלח לוועדה 14 יום לפחות לפני מועד הדיון.
- לכל דיון, יוזמנו 2 נציגים, בד"כ פמ"ה, אשר ישתתפו בדיון אך לא בהצבעה.
- החלטות הוועדה תועברנה להנהלת המוסד תוך שבועיים ממועד קבלתן.
- החלטות הוועדה על אישור מינויים והעלאות לתואר פרופסור מתפרסמות באתר המל"ג.
- סודיות: חברי הוועדה ימנעו ממסירת מידע אודות דיוני הוועדה, לרבות מסירת מסמכים, סיכומי דיון, החלטות ועוד. מידע כאמור יימסר באמצעות מרכז הוועדה בלבד.

דיון מחדש / דיון חוזר

דיון מחדש

- לאחר שנה וחצי מיום רישום התיק.
- הליך מקוצר – שינויים בלבד. באישור מראש של הוועדה העליונה. תוקף 3 שנים.

דיון חוזר

- אם סבר מוסד כי נפל פגם בהחלטת הוועדה (עובדות שגויות, הליך פגום), רשאי המוסד לבקש דיון חוזר (תוך חודש מקבלת ההודעה).
- הבקשה תידון ע"י יו"ר הפורום ויו"ר הוועדה העליונה הרלוונטית. החלטתם סופית.
- במקרה של חילוקי דעות – יובא להכרעת הפורום.

$$\frac{1}{3} \times \frac{1}{3}$$

התקנון

סדרי נוהל לעבודת הוועדות העליונות של המל"ג למינוי פרופסורים במוסדות להשכלה גבוהה

(להם אין הסמכה להעניק תואר פרופסור באופן עצמאי)

נקבע בהחלטות מל"ג ביום: 8.7.2014, 28.10.2014, 3.3.2015, 12.1.2016, 11.12.2018 ו-27.10.2020

ועדות המינויים העליונות של המל"ג

קריטריונים ותנאים לאישור מתן תואר פרופסור על ידי המוסדות

(במוסדות להם אין הסמכה להעניק תואר פרופסור באופן עצמאי)

נקבע בהחלטות מל"ג ביום: 8.7.2014, 28.10.2014, 3.3.2015, 12.1.2016, 11.12.2018 ו-27.10.2020

+ הנחיות !

אתר המל"ג :

המועצה להשכלה גבוהה / אודות המל"ג / הרכב הגופים / הוועדות העליונות למינוי פרופסורים

המועצה להשכלה גבוהה / מידע למוסדות / הסמכה להענקת תואר פרופסור

התקנון

א. סדרי הנוהל לעבודת הוועדות העליונות;
ב. הקריטריונים והתנאים לאישור מתן תואר פרופסור

▶ להסדיר את המערך הארגוני ואופן עבודת הוועדות העליונות;

▶ לקבוע סדרי נוהל מובנים, מפורטים ומדויקים לשיבות הוועדות העליונות;

▶ להגדיר בבהירות ובשקיפות עקרונות פעולה וקריטריונים לקידום חברי סגל לדרגות פרופסור;

▶ לקבוע קווים מנחים להליכים הפנימיים במוסדות (כולל התייחסות לוועדת המינויים המוסדית ולוועדה המקצועית: הרכבה ואופן פעולתה)

▶ הסדרת מניעת ניגוד עניינים, בדגש על שוויוניות.

פרופסור – תואר או דרגה ?

▶ **כפרופסור חבר** יתמנה חוקר שעבודתו מצביעה על חדשנות אמפירית, תיאורטית ו/או מתודולוגית, יצירתיות ופוריות מחקרית מתמשכת ואשר עבודתו זכתה להכרה בקרב החוקרים באותו תחום, שאיכות ההוראה שלו במוסד מוערכת ביותר ושהוא תורם למוסד מבחינה אקדמית ומקצועית.

▶ **כפרופסור מן המניין** יתמנה חוקר שעבודתו מצביעה על חדשנות אמפירית, תיאורטית ו/או מתודולוגית, יצירתיות ופוריות מחקרית מתמשכת **ואשר טבע את חותמו על התחום** שהוא עוסק בו ורכש בו **מעמד בינלאומי**, איכות ההוראה שלו במוסד מוערכת ושהוא תורם למוסד מבחינה אקדמית ומקצועית, **לרבות קידום ההוראה בתחום**

▶ תואר פרופסור יוענק רק למי שהינו **חבר סגל ליבתי** (כהגדרתו בהחלטת מ"ג בנדון) במוסד המגיש.

פרופ חבר מול פרופ מן המנין

2020 - 2018

פ"ח באחוזים	מן המנין	פרופ חבר	סה"כ תיקים	התחום
95%	2	37	39	חינוך והוראה
75%	14	43	57	מדעי החברה
85%	3	17	20	מדעי החיים
84%	7	37	44	מדעי הרוח
68%	13	28	41	מדוייקים
80%	39	162	201	סך הכל

פרופסור במכללות ?

"הענקת תואר פ"ח או פמ"ה במוסדות להשכלה גבוהה תיעשה על פי עקרונות דומים לאלה הקיימים באוניברסיטאות שלהן ותק וניסיון משמעותיים בעניין זה, עם שינויים הכרחיים בדגשים הנובעים מהיות חלק מהמוסדות להשכלה גבוהה מוסדות שתפקידם העיקרי הוראה".

"משום כך, במערכת השיקולים לקביעת תוארו של פ"ח או פמ"ה במוסדות אלה יהיה משקל גדול יותר לכישורי ה**הוראה והתרומה למוסד ולקהילה** מאשר באוניברסיטאות המחקר אך עדיין, כל מועמד יצטרך להוכיח **פעילות מחקרית לאורך שנים** על מנת לזכות בקידום המבוקש".

מינוי במסלול המקביל – החלטת מל"ג 2015

● המסלול המקביל מיועד למועמד מתחום היצירה האמנותית או מתחום היצירה המקצועית, שהישגיו הייחודיים והצטיינותו הינם בתחומים של יצירה אומנותית או מקצועית והם שקולים להישגים במחקר, **ובלבד שמסלול זה קיים במוסד המגיש והמועמד מועסק במסלול זה.**

● תארי פרופסור-חבר ופרופסור מן-המניין במסלול המקביל נועדו ליוצרים ובעלי מקצוע מעולים שהישגיהם המיוחדים בתחום היצירה האומנותית או המקצועית הקנו להם מוניטין ייחודי בקהילה האומנותית או המקצועית הרלוונטית, בארץ או מחוצה לה, גם אם אין הם עוסקים בפעילות מחקרית או אם אין הם בעלי תואר אקדמי, ובלבד שהם מוכשרים להנחיל לסטודנטים ידע הנסמך על הניסיון שצברו ביצירה האמנותית או המקצועית שהיא תחום ה...

המסלול המקצועי איננו מסלול עוקף!

● שמות תארי הפרופסור במסלול המקביל יהיו אלה:

א. **פרופסור יוצר** (המיועד לפרופסורים מתחומי היצירה השונים)

Professor of Creative Arts

ב. **פרופסור מקצועי** (המיועד לפרופסורים מכל שאר התחומים, ללא יוצא מהכלל)

Professor of Practice

מסלול מקצועי 2018-2020

התחום	סה"כ תיקים	מקצועי	באחוזים
חינוך והוראה	39	15	38%
מדעי החברה	57	11	19%
מדעי החיים	20	8	40%
מדעי הרוח	44		
מדוייקים	41	6	15%
סך הכל	201	40	20%

